

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an . . . . . 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an . . . . . 80 „		
Pe un pătrar de an . . . . . 40 „		
Un număr . . . . . 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 260 Lei.		

O lămurire.

Opinia publică interesată de cele mai mărunte schimbări ce obvin în viața culturală bisericească din eparhia noastră, a fost, de bună seamă alarmată pe urma senzaționalelor știri, date de unele ziare bucureștene în jurul legii învățământului teologic.

Se întrunise la Ministerul Cultelor o comisiune pentru elaborarea proiectului de lege de organizare a învățământului teologic și din această comisiune s'a publicat în ziarul „Universul” cuprinsul aceluși proiect de lege, în sensul căruia Academia teologică din Arad și Caransebeș ar fi să se transformeze în Seminar. Acest proiect, compus de aci atinsa comisiune, nu conține încă vederile înaltului Ministeriu de Culte și respective ale înaltului guvern.

Ne surprinde, că și „Telegraful Român” publică cele publicate de „Universul”, de unde publicul neorientat deplin ar putea deduce că cele publicate sunt hotărâri definitive.

S'a alarmat și se alarmează cu deosebire credincioșii interesați ai eparhiilor Arad și Caransebeș.

Ținem, pentru orientarea cetitorilor noștri, să comunicăm, că Prea Sfințitul nostru Episcop, cu ocaziunea petrecerii sale acum în București, s'a prezentat atât la Domnul Ministru al Cultelor Dr. Aurel Vlad cât și Domnului Ministru Președinte Dr. Iuliu Maniu, în interesul susținerii prestigiului Eparhiei și a caracterului Academiei noastre Teologice, înmanuându-le câte o adresă — memoriu.

De asemenea și Prea Sfințitul Episcop al Aradului Dr. Grigorie Gh. Comșa a prezentat în același timp, Domnilor Miniștri câte un memoriu, în interesul Academiei din Arad.

PP. SS. LL., ca rezultat al audiențelor obținute, sunt îndreptățiți a avea convingerea, că Eparhiile lor și respective vechile lor Institute Teologice — acum Academii, nu vor fi espuse retrogradării intenționate de elaboratul Comisiunii mai sus atinse, care retrogradare, nu știm cui ar aduce faloase, Bisericii însă, hotărât, că nu ar servi spre folos.

Publicând cele de mai sus, rugăm Onorata Preoțime să nu înceteze a sfătui și îndemna pe tinerii absolvenți de liceu să vină cu dragă inimă și încredere la Academia noastră teologică.

Setea sufletească

De: C. Rudnean.

Dacă 'n natură palpită atâta viață, atunci omul care trăește mereu în mijlocul ei, simte tot mai mult pulsațiile firii — sufletul omului se ridică dincolo de puterile firii, căutând să înțeleagă rostul și însemnătatea vieții.

Sufletul uman are trebuință azi, mai mult ca oricând, de o liniște și această liniște i-o dă învățătura sublimă a lui Iisus Christos.

Iisus Christos cel ce a suferit atât de mult, a realizat viața prin moarte. Nici tragicii cei mai mari ai lumii, n'ar fi putut să ne redea tristețea de care a fost cuprins Christos, atunci, când lumea haină l-a răstignit... Suferințele Lui întrec puterea imaginativă a minții noastre, iar faptele realizate sunt *minunile Dumnezeirii*.

Sufletul omului simte tot mai mult, că există un gol; iar învățăturile creștine sunt fapte aveau realizate în întreaga lume, de aceea gândul nostru trebuie să fie veșnic îndreptat înspre puterea creatoare a actelor creștine.

Nu bucuriile acestei lumi, nu materia inertă, nu forțele naturii sunt — totul — ci aceea *sete sufletească*, care ne torturează mai rău decât cea trupească. Această sete sufletească, să fim capabili să o putem astâmpără cu minunatele învățături ale Scripturilor.

Învățăturile Scripturilor sunt iluminări ale vieții sfinte — ele te scot din întuneric conducându-te la lumină — ele sunt strigăte de durere pentru ceice „și-au pierdut sufletul“... Și cei pătrunși de cuvintele sfinte se vor resigna — vor înțelege foarte bine, că gândul suprem se îndreaptă necontenit spre *Dumnezeu*.

El ne-a dat viața și El ne învață ca să-o privim în înțelegerea ei superioară — noi medităm asupra vieții, ea însă ne chiamă la moarte, iar moartea ne duce în împărățiile veșnice...

De viață și moarte sunt chinuite sufletele noastre... ele ne fac să simțim *setea sufletească*... Și să-l chemăm pe Iisus Christos.

Iisus Christos este însăși viața, viață plină de nădejdi, de dragoste, de armonie; prin El se menține echilibrul moral al lumii văzute...

Aveți dor de viață, simțiți setea sufletească? *Urmați-L pe Christos „pentru că nici moartea, nici viața nu vor putea să vă despartă de dragostea pe care Dumnezeu v'a manifestat-o prin Iisus Christos“*

O vindecare....

În Ierusalim eră un lac ce se numia Betezda, sau în graiul nostru: casa harului. Lacul eră vestit prin faptul că apa lui aveă darul de a vindeca diferite boale cu o condiție însă: ca cel ce doriă vindecarea să între în lac cel dintâiu și imediat după ce ingerul Domnului se pogoră și turbură această apă. Cum însă nu se puteau ușor îndeplini aceste condiții, rămăneau mulți cari să aștepte o nouă turburare a apei și deaceea cele „cinci foișoare“ erau întotdeauna pline de fel de fel de bolnavi pe cari nădejdea, că vor ajunge și ei să poată intra la vreme în lac, fie prin puteri proprii, fie prin mila altora, îi ținea pe loc și-i făcea să îndure orice fel de suferințe, lipsiți de orice fel de comoditate atât de necesară în cazuri de boală. Suferințe îndoite, căci pe lângă cele trupești se adăugau și cele sufletești.

Pe toți bolnavii însă îi ținea pe loc credința în puterea vindecătoare a apei.

La acest lac a venit Mântuitorul să cerceteze suferințele și să aline și înlătore durerile celor buni și drepti, în așteptarea sărbătoarei

„Purim“ pentru a căreia prăznuire venise din Galileia.

Privirea Lui a îmbrățișat atât suferința și resemnarea, cât și păcătoșenia, răutatea și invidia omenească și s'a oprit asupra unui slăbănog „treizeci și opt de ani având în boala sa“ după cum spune sf. evanghelist Ioan, care cereă tuturor ajutor, dar fără folos și totuși nu disperase, și nici nu hulea pe nimeni. Și cine știe de câți ani va fi fost așteptarea lui! În acest timp avusese tot răgazul să-și cerceteze faptele și să se încredințeze de vinovăția sa. Dar pocăința curată i-a dat nădejdea tare, că Dumnezeu nu-l va părăsi cum nu l-a părăsit nici pe Iov, ci se va îndură, ca și de acela, și-i va trimite mila și ertarea sa în chipul unui om, care să-l arunce la vreme în lac și astfel să se vindece și el.

Și cel ce cunoaște „*inima și rărunchii*“, nu putea să nu cunoască sufletul slăbănogului, iar cel ce spusese pilda fiului risipitor, propovăduind ertarea, cel ce răsplătise credința și stăruința tare nu putea să treacă cu vederea pe acest slăbănog. Deaceea se și oprește și-l întreabă dacă voiește să fie sănătos. Întrebarea este făcută mai mult ca slăbănogul să-și rostească cu glas tare, în auzul celor din jur, credința și speranța sa. Cum să nu-i audă Dumnezeu rugăciunea? Cum să nu se milostivească și să nu-l ajute? Cum să nu se îndrepte cu harul său către robul cu sufletul sdorbit, umilit și pocăit..? Deaceea și omul dorit cu atâta înfocare, omul care să-i stea într'ajutor este însuși Mântuitorul, iar vindecarea nu o capătă prin ajutorul apei, ci prin ajutorul *cuvântului* lui Dumnezeu. Nu l-a aruncat în apa vindecătoare, ci i-a zis numai: „*Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă*“. Și îndată s'a făcut *sănătos omul și și-a luat patul său și umbla*. (Ioan 5, 8-9), iar după vindecare Mântuitorul *întâlnindu-l în biserică* i-a zis: „*Iată te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai greșești ca să nu-ți fie fie ceva mai rău*“. (Ioan 5, 14).

***

Așa s'a întâmplat vindecarea slăbănogului. Amintirea ei ne face să ne gândim la multe asemănări, scoțându-ne în față o mulțime de învățături, de cari ținând seama să ne putem feri sufletul de păcat, iar trupul de relele cari urmează acestuia.

Obiceiul de a căuta vindecarea în apele tămăduitoare îl avem și noi astăzi ca și cei vechi. Și cei ce respectă anumite reguli crezând și stăruind în practicarea lor ajung să-și capete sănătatea fie măcar în parte. Dar toți

se poartă cu atâta credință și stăruință? Nu cumva răbdarea noastră ia sfârșit degrabă? Și dacă ajungem la o cât de ușoară vindecare, ascultăm noi cuvântul Mântuitorului? Nu cumva abia așteptăm acest lucru ca să începem din nou practicarea obiceiurilor păcătoase, călcând și cuvântul lui Dumnezeu și legile naturii? Și nu ne este nouă mai rău ca întâiu? Și nu plătesc mulți cu prețul vieții aceasta neascultare?

După vindecare, Mântuitorul găsește pe cel vindecat *în biserică*. Doamne, câți dintre noi se mai gândesc la așa ceva? Nu, gândul nostru nu către Dumnezeu se îndreaptă, ci către lăcașurile păcatului și spre plăcerile lui, căci — zicem noi — destul am răbdat!... Nu ne asemănăm noi cu leproșii vindecați de Iisus? Toți zece se vindecaseră și numai unul s'a întors să mulțumească tămăduitorului.

Dar cu lacul vindecător se mai aseamănă și știința, căci și către ea se îndreaptă mulți așteptând vindecarea tuturor boalelor și trupesți și sufletești. Da, se aseamănă, căci după cum lacul nu avea nici o putere vindecătoare, dacă nu intervenia puterea Dumneziască adusă de îngerul său, tot așa și știința, cultura, dacă nu se întemeiază pe credința în Dumnezeu și puterea lui, dacă nu-și ia ca temelie învățătura Lui. Știința și cultura către care se îndreaptă toți, dela care cer toți tămăduire, ce ne-a adus ce să nu se poată transforma în arme împotriva noastră? Și nu ne slujim noi de ele ca să sdrobim mai ușor și mai puternic pe aproapele nostru. Și pe cine a făcut fericit știința? Cine a găsit liniștea în ea? Nu-l face pe om mai fiară decât toate fiarele? Nu-i pune la îndemână cele mai sigure mijloace de distrugere? Numai dacă este întărită și bazată pe credința în Dumnezeu și pe cuvântul Lui, știința dă roade bune și într'adevăr ajută la vindecare. Toți cei ce s'au bizuit numai pe puterea ei ori au murit în chin ca Iulian Apostatul, împăratul Roman, care de dragul științii pornise războiul împotriva lui Dumnezeu și a învățaturii fiului său Iisus, ori s'au întors ca fiul rătăcit, cum de curând a făcut-o italianul Giovanni Papini. Numai dacă o pui pe știință în slujba cuvântului lui Dumnezeu, faci din ea tovarăș prețios și doctorie vindecătoare. Faci din ea scară, care să te ajute să ajungi cu gândul cât mai aproape de Dumnezeu, sau faci din ea servitor de prețios ajutor, ca să-ți înmulțești comoara cea neperitoare, să-ți umpli inima de bucurie și să-ți păstrezi trupul sănătos.

Iată învățăturile, ce putem scoate din cercetarea cu atenție și cuget curat, a vindecării

slăbănogului relatată de sf. Evanghelist și apostol, cel care a stat de față la această vindecare și „*cel care a văzut și a mărturisit și adevărată este mărturisirea lui*” (Ioan 19, 35).

Fie, ca sufletul nostru să nu rămână nepăsător, ci să primească aceste învățături, să le întipărească în cutele lui ca pe un lucru de mare preț, să le urmeze, iar exemplul de răbdare în suferință, de credință și nădejde în bunătatea lui Dumnezeu, de mulțumire cu suflet curat în biserică pentru binefacerile primite, de ferire de a nu mai cădea în păcat, exemplu cu care ne stă în față slăbănogul din evanghelie, să prindă în sufletele noastre și să ne conducă spre aceiași cale a vindecării.

D. Popescu

† Romulus Novacoviciu.

Distinsul nostru preot din Bozoviciu s'a stins în floarea vârstei sale — numai de 32 de ani, — în Almăjul său natal.

Cruda boală care colindă mai ales primăverile, care răpune încetul cu încetul, l-a doborât și pe el într'o noapte de April...

Pe adormitul în Domnul l-am văzut — mai pe urmă — la înmormântarea protopresbiterului Ioan Pepa. Slab, cu o paloare stăruitoare în față, avea un aer de modestie și blândețe deosebită. Venise docil și cuvințios, — deși cu trupul bolnav — să-și facă datoria lui din urmă față de superiorul său ierarhic. De atunci nu l-am mai văzut, dar am auzit, că zace bolnav în pat.

Și într'adevăr zăcea. Cetitorii acestei foi au putut vedea, că lipsește munca unui harnic condeiu din ea! Romulus Novacoviciu, neprețuitul colaborator pusese peana jos, puterile i s'au sleit, ochii i s'au împăenjenit;... de groaza morții nu mai scria. Dar moartea l-a doborât!

Preotul de model — ales pentru vrednicia lui, membru în consistoriul spiritual — trăește și va trăi totuș, nu în hârtia sortită prafului și uitării, ci va trăi în inimile, cari au câștigat așa de ușor simpatia lui. Aceștia nu vor deplânge numai pierderea unui distins păstor de suflete, ci stingerea unei vieți încărcate cu virtuți, așa de frumoase și de potrivite unui preot. Tânăr, dar cu vastă cultură teologică și profană nu s'a dat captiv ambițiilor atât de dese și chiar supărătoare astăzi. El n'a știut să se gândească la altceva, decât să muncească acolo în adâncurile Almăjului său, unde găsea el bucurie și mulțumire!

Acum, tot acolo își află odihna truditelor lui rămășițe pământești. Noauă însă ce ne-a lăsat? În locul lui cine va căuta să schițeze, în fuga condeiiului, viziunea magică a *împărăției lui Dumnezeu?* Nimeni și iarăș nimeni, căci astăzi oamenii nu mai muncesc de dragul muncii în sine; iar munca desinteresată și-a pierdut acum aderenții!

Deaceea ne este astăzi atât scumpă pierderea colaboratului nostru de frunte, a harnicului preot Romulus Novacoviciu!...

Dumnezeu să-l odihnească în cetele drepților Săi!

Incă o problemă!...

Atâtea sunt societățile de binefacere în orașele din țara noastră, încât ai crede, că nu mai poți afla probleme — mărunte chiar — cari să fi scăpat din programele lor de muncă. Și cu toate acestea găsim, că este o față a problemelor de atare natură, care nu este și cred că nici n'a fost aproape de loc scoasă în lumina acestor preocupări filantropice.

Este problema educației și instrucției religio-morale a servitorilor și a servitoarelor.

Va întâmpina zămbete ușoare ori, în cazuri mai bune, strângere din umăr o chestiune pusă așa din senin. Din cele ce urmează însă se va vedea și se va constata, că starea sufletească morală și religioasă îndeosebi — în care trăește o întreagă categorie de oameni, merită, din îndoit punct de vedere, o deosebită atențiune.

Întâi, fiind vorba de oameni cu suflet ca ceilalți oameni, e firesc ca și ei să aibă parte, cu toată demnitatea omenească, de o hrană sufletească. Deci, din punct de vedere individual. În al doilea rând — din punct de vedere social — sub acelaș memento al demnității omenești societatea, spre siguranța și consolidarea sa, are imperioasa datorință de a se interesa de această oropsită clasă de oameni.

Sub egida vremilor de acum și sub orizontul larg al principiilor religiei creștine, e de prisos să motivăm îndreptățirea acestor oameni la hrană sufletească, la educație și instrucție. Și ca să dovedesc că nu e de fel utopie sau pretenție mare să vorbești de educație și instrucție pentru servitori, voiu arăta că într'adevăr multă trebuință au bietele acestea suflete de instrucție, dar mai ales de educație. Aceasta cum am spus-o, în interesul lor, și în interesul societății.

Marele pedagog contimporan elvețian Frideric Förster în neîntrecutele sale lecții din „Cartea Vieții” scrie și despre „Slujnică”. După dânsul, ocupația acesteia deși necesară, este *murdară, umilitoare*. Slujnica are totuș drept să se bucure de un tratament omenos, să fie ajutată în munca ei uneori, și să fie respectată chiar.

Foarte frumos, dar incomplet. Și apoi să ne ierte marele pedagog, că deși slujnica are ocupație murdară, (în sensul, că aceasta curăță, șterge și spală lucrurile murdare din casă), aceasta nu însemnează că este umilitoare. *Orice ocupație cinstită, este respectabilă; nici o ocupație cinstită nu este umilitoare!* F. Förster vorbește de Dumineci libere, decât care — zice dânsul — îi dai mai mult slujnicii, dându-i respect! Adevărat, dar credem noi, că și mai mult i se dă acesteia, dacă se lasă din când în când — măcar odată pe lună, să meargă într'o biserică. Să fie condusă chiar. Să o conduci întâi ca pe un copil neștiutor, care pentru prima oară intră acolo.

Nu-ți fie rușine stăpână, care mănânci bucate gătite de mâna servitoarei să o ieai de mână la biserică; așa cum duceau 'nainte vreme boerii din Țările-române întreaga servitorime la rugăciune. Făcând așa, faci o faptă creștinească întocmai dealtfel ca tânărul boier bucureștean, readus la căile bune de harnicul său preot-paroh.

Servitorimea se bucură dar de Dumineci după amiază, când umplu toate străzile, toate localurile suspecte, de petreceri și orgii; în sufletele lor aproape nu este credință. Și dacă este, aceasta se atrofiază; nimeni nu se îngrijește ca ea să fie alimentată cu o rugăciune, cu o împărtășire, — sau măcar cum amintirăm, cu visitarea din când în când a bisericii. Ajung numai chipuri de om; mașini cari nu știu decât să munciască! Unde e demnitatea lor de om, — și unde e demnitatea noastră a celor cari răspundem de sufletele acestor ființe? Dar nu e numai atât. Lipsindu-le credința, fără elementare noțiuni de morală, acești oameni pierd orice scrupul și ajung să îngroașe rândurile decăzuților și ale criminalilor.

O recentă întâmplare tragică dintr'o comună din Vechiul-Regat, anume Nicorești unde un servitor omoară cu peste 40 tăieturi de cuțit o servitoare, întărește afirmațiunea de mai sus. O altă fioroasă crimă din orașul Botoșani — petrecută nu de mult — și făptuită tot de un servitor, și altele multe, arată că atari oameni — fără pic de educație religioasă-morală — sunt un permanent pericol pentru societate. Un pericol, care dealtfel s'ar putea delătura sau barem atenua, dacă ne-am interesa mai de aproape de cauzele lui.

Cauzele le cunoșcurăm; societățile de tot felul ar putea să plece urechea și la sufletul care dormitează la gura sobei; în comun — sau izolat, fiecare membră la casa ei proprie întâi și apoi la ale altora, să trezească această conștiință adormită și să o îndrume pe căile religiei și ale moralei creștine!

Dela firme din străinătate a sosit

Materie pentru ornate bisericesti

și se poate comanda dela **Librăria Diecezană.**

Sârguința*).

Capitolul al III-lea.

De oră ce zilele trecute în veac nu se vor mai întoarce, și cele următoare poate că nu le vei mai ajunge, o omule! Pentru aceia cele de acum bine le întrebuințează, ca să nu ai pricină pentru pierderea celor trecute a te plânge, sau prea mult spre cele următoare a te răzima.

Această clipă de acum e a ta, iară celelalte sunt întru adâncimea zilelor celor venitoare, și tu nu ști ce vor aduce iele cu sine.

Ce cugești a face, fă curând, și nu îndelungă până seara, ce poți îndeplini dimineața.

Lenea aduce ne avere și dureri, iară lucrarea vârtutei naște bucurie.

Mâna sârguitorului departă neaverea, și norocul împreună cu pofitul sporii cu omul cel sârguitoriu tot de una petrece.

Cine a câștigat luiși cândva avere, cine a căpătat putere și mărire, cine cu cinste, îmbrăcat fiind au fost laudat în cetate, sau cine stă înaintea împăratului întră sfetnici?

Au nu acela carele a scos leanea din casa sa, și cătră aceea au zis: Tu ești vrăjmașul meu?

El mănă des de dimineață, și se culcă târziu, el își ascute cugetul cu luări de seamă, iară trupul cu necurat lucru, și pe amândouă aceste le ține întru întregime.

Leneșul luiși singur e spre greutate, ceasurile lui îi sunt lungi și grele, el ca un lenos umblă fără de lucru, și nu știe de ce să se apuce.

Zilele lui trec ca umbra norului, carele nu lasă nici un semu în urnă.

Trupul lui din pricina lenei cade întru neputință; el poște ceva a lucra, însă nu are putere a se deprinde.

Cugetul lui cu totul e întunecat, și gândurile lui sunt învăluite; el ar avea pofa spre învățătură, însă îi lipsește sârguința.

El ar vrea să mănânce migdale dar îi este lene a sparge geocile.

Casa lui stă în rea orânduială, și slugile lui sunt răsipitori; el aleargă întru întâmpinarea pierderii, care singur cu ochii o vede, și cu urechile o aude. El învărtește cu capul și poște, însă nu poate nici de cum să afle îndreptare, până când vine pierderea lui ca o furtună, și cu rușine în groapă se acopere.

Cap. IV.

Râvna.

De însătoșează sufletul tău spre cinste; și de află urechile tale bucurie în cuvinte de laudă; așa dară ridicăte din pulbere dintru cari ești zidit, șiți

* Ca și „Intrarea“, totașa „Sârguința“ și „Râvna“ e redată cu ortografia și limba folosită de traducătorul de acum 107 ani.

îndreptă scopul tău cătră aceia ce se poate socoti întru bună prețuire.

Copaciul, carele ramurile sale acum cătră Ceriu au rădicat, au fost mai nainte numai o roadă mică în sânul pământului.

Nevoiește chemarea ta cu totul a o împlini; și nu da cale altuia întru facerea de bine a te întrece, însă nu pizmui meritele altora, ci singur îți fă talantul tău deplinit.

Pe cel împreună cu tine lucrătoriu prin necuvioase mijlociri să nu-l sugrumi; ci caută ca priu purtarea ta cea bună să-l poți întrece; și așa (preacovârșirea) ta, și dacă nu cu norocită urmare, încă cu cinste se va încorona.

Prin virtuoză urmare, duhul omului întru sine singur se încoronează; el are pofă cătră cinste, și ca un călătoriu bun se bucură călătoria sa împlinită a o vedea.

Pildele oamenilor celor vestiți sboară noaptea în vis înaintea lui, și toată ziua cu bucurie acelora urmează.

El își închipuiește mari planuri, și foarte se bucură când le poate împlini. Numele lui se răsfiră până la cele mai de departe părți ale pământului.

Iară inima omului pizmăreți e plină de venin și de amărăciune; limba lui scuipe tocsic (otravă), și norocirea vecinului îi curmă odihnă.

El întru sine nu simte nici o iubire spre facerea de bine, și pentru aceea și crede, că tot omul e lui asemenea.

El se nevoiește pe cei mai mari aleși decât dânsul ai micșora, și în toate faptele lor rele a fi le socotește.

El șede în pândă, și se îndeletnicește a face pagubă; însă ne iubirea altor oameni îl incurcă (gonește), și ca un păianjin întru a sa singură țesătură se prăpădește.

(Va urma).

Iulian Bălăngianu
preot.

Români îmbrățișați meseriile!

Apel către Directorii școalelor secundare și factorii intelectuali dela sate.

Aspirațiunile noastre pe terenul industriei și comerțului au început a-și crea calea adevărată apropiindu-se mereu de scopul dorit, ca și elementul românesc să ia parte activă la industrie și comerț. Propaganda pentru îndrumarea băieților români la industrie și comerț și-a avut efectul dorit. Tăranii români încep a înțelege că fericirea băieților lor nu este a se căuta numai a rămânea la coarnele plugului; adevăratele izvoare de bogăție fiind industria și comerțul.

Orașul Timișoara a înființat cămine înrolând tineri, vlăstarii safelor noastre, la industrie și comerț, în vederea adevăratei naționalizări a industriei și comerțului.

țului nostru. În satele românești există un mare contingent de băieți, cari sunt avizați din cauza sărăciei să meargă în serviciu ca simpli servitori, și ca servitori și oameni săraci a rămânea toată viața. De ei profită numai capitaliștii pe când băieții dați în cămine la comerț și industrie după o ucenicie de 3-4 ani ieșind de calfe, fiind bine plătiți, după 5-6 ani de praxă, însușindu-și o dexteritate complectă în cariera lor, pot să se stabilească și să exercite meseria de negustori și meseriași. Cei mai deștepți și inteligenți devin oameni cu vază socială și cu bunăstare materială.

Căminele pot primi un strâns număr de elevi.

În căminele de ucenici însă se primesc elevi a-i căror părinți se îngrijesc de vestimentele lor pe întreaga durată a uceniei.

Măestrii din oraș și județ însă ne cer zilnic băieți cărora să le dea dânșii îmbrăcămintea necesară. Iată o ocaziune binevenită de a plasa peste 300 băieți lipsiți de mijloace, ai căror părinți nu sunt în stare nici de a-i prevedea cu îmbrăcămintea necesară. Plasarea acestor elevi se face de către societatea „Meseriașul”, societatea de încurajare a elementului românesc la industrie și comerț din Timișoara, care societate prin un delegat îi va duce la locul unde vor fi plasați, leagă contractele cu patronii, respective îngrijește ca dânșii să fie tratați bine și de a-și însuși meseriile care și le-au ales.

Elevii aceștia vor sta în legătură de corespondență permanentă cu societatea, iar tot la 2 luni elevii vor fi inspectați de către delegații societății la domiciliul patronului spre a se convinge că patronii nu folosesc cumva elevii și la alte lucruri, interesându-se mai aproape de referințele de trai și îmbrăcămintea lor.

Doritorii de a fi plasați la acest fel la patroni se vor prezenta fără cerere la Direcțiunea Căminului de ucenici Nr. 1 Timișoara, Cetate, Piața Tepeș Vodă Nr. 2. La prezentare băieții vor aduce estrasul de botez dovedind că au împlinit vârsta de 14 ani și certificatul școlar adeverind că au absolvat cel puțin 4 clase primare, certificatul medical că sunt deplin sănătoși.

Rugăm factorii intelectuali dela sate a ne trimite cât mai mulți băieți isteți, sănătoși și bine desvoltați, pregătindu-i sufletește de a iubi meseria la care vor fi plasați și să nu-și părăsească măestrii fără motive.

Băieții vor aduce cu sine un rând de haine negre, 2 cămăși și două izmene, una pereche de ghete, 2 ștergere, 2 perechi de ciorapi, 3 batiste și rechizite de mâncare.

Părinții sau tutorii vor trimite și o declarație prin care se învoesc ca băieții să fie plasați la cutare meserie ori în oraș ori în județ, unde Societatea îi va afla de bună, și la caz că vor fugi fără motive dela patroni vor restitui patronilor cheltuielile avute cu îmbrăcarea lor.

Timișoara, la 14 Aprilie 1929.

Inspector:

Ștefan Vulpe.

ȘTIRI

Prea Sfințitul Episcop s'a întors Miercuri în 17 l. c. dela București, unde plecase în 6 Aprilie a. c. În decursul petrecerii sale în București a fost primit în audiență la Domnul Ministru Președinte Dr. Iuliu Maniu și Domnul Ministru al Cultelor Dr. Aurel Vlad, audiență solicitată în interesul Academiei noastre teologice, cu care ocaziune a înmănuat domnilor miniștrii câte un memoriu. Prea Sfinția Sa, în urma audiențelor, are cele mai bune speranțe; și deci tinerii noștri, cari voesc să îmbrățișeze cariera preoțiască, să nu se lase influențați de veștile nefavorabile Teologiei noastre, ci să vină, cu încredere, la vechiul nostru așezământ de cultură teologică cu frumos trecut.

Consistoriu plenar. Sâmbătă în 20 Aprilie la 10 ore a. m. s'au întrunit în ședință comună secțiile Consiliului eparhial din Caransebeș, luând în desbatere unele chestiuni mai importante.

Sub patronajul P. S. Sale a Domnului Episcop diecezan Dr. Iosif Tr. Badescu, Societatea Femeilor române, pentru regularea și înfrumusețarea cimitirului ortodox român din Caransebeș de sub președenția D-nei Elena Andrei, aranjează în seara zilei de 28 Aprilie a. c. un concert urmat de dans, având următorul program: 1. Drăgoiu: „Pre Tine Te laudăm“ 2. Kosteletzki: „Mureșana“ Fantezie română, concert de orchestră. 3. a) Flehtenmacher: „Pribeagul“ b) Vidu „Andaluza“ 4. F. Supé: „O dimineață, o amiază și o seară în Viena“ concert de orchestră. 5. a) I. Mureșan: „Burmărelul“ b) I. Vidu: „Negruța“ cor cu acompaniament de orchestră. 6. Bergson: „Luiza de Mantfort“ solo de clarinet cu orchestră. 7. Drăgoiu: „Lăudați“ concert religios cu acompaniament de fanfară.

Baptiștii fraternizează cu Ungurii. Cetim în „Telegraful Român“ că la instalarea episcopului ungar Ludovic Frint, baptiștii din Arad au ținut să-i facă o manifestație, participând la amintitele solemnități și preamărind „ospitalitatea episcopului Frint“. Atât însă nu le-a fost de-ajuns, ci s'au apucat să atace biserica ortodoxă și în urmă să facă caz (în biserică ungurească), de patriotismul lor. „Și, -- zice susatinsul organ -- pe când în biserică ungurească se petreceau îmbrățișările baptisto-luterane, în garnizoana din Arad, un pocăit refuza depunerea jurământului militar.

Este deci specifică mentalitatea sectanților când, nesupunându-se legilor statului, îndrăznesc să mai vorbească despre patriotismul lor!

Programul marilor serbări de 9 și 10 Mai la Caransebeș.

La 9 Mai, ziua eroilor.

1. La ora 9 a. m. desvelirea plăcii comemorative la casa, în carea s'a născut generalul Drăgălina V. a

vorbi Dl colonel Savu. Două coruri vor executa piese eroice. 2. La 10 ore a. m. pelerinaj la cimitirele gr. or. și rom. catolic. În ambele se va oficia serviciu divin. Va vorbi preotul, reprezentantul culturii și un înalt oficer. 3. Seara la ora 8—9 p. m. retragere cu torțe și iluminarea orașului.

La 10 Maiu.

1. La 5^{1/2} deșteptare în sunetul musicelor militare. 2. La ora 9 Te deum în bisericile minoritare. 3. La ora 10 servicii divin în piață. Un cor de 200 persoane acompaniat de ambele muzici militare, va executa „Trăiască regele” și „Pe al nostru steag”. *Vorbiri festive* din partea clerului, a reprezentantului culturii și a armatei. 4. *Defilarea* se va începe cu un impozant conduct etnografic, care va reprezenta eroii istorici ai neamului: Traian și Decebal, grupe de Daci și Romani, Ștefan cel mare, Mihai Viteazul, Horia, Cloșca și Crișan, Avram Iancu Cuza și Unirea, Carol, Ferdinand, Poemul Unirii. Grupe, cari vor reprezenta viața agricolă a țărănimii cu datinile ei, vieața industrială, reprezentând fiecare măestrie ș. a. *Cei cari vor să aibă momente de adevărată înălțare sufletească, să profite de asemenea rară ocazie și să vie la Caransebeș.* Va urma apoi defilarea școalelor, a corpului pompierilor și a armatei. 5. La ora 3 p. m. concurs sportiv în curtea liceului între grupa sportivă locală; apoi înire liceu și școala normală. 6. Seara: a) la ora 9 un „*Mare concert de gală*” la Teatrul Luna. Se va produce un cor de 150 persoane și o orchestră de 50 de persoane. Va fi o producțiune artistică cum n'a mai văzut Caransebeșul și jurul. *Preoți și învățători ai satelor*, fiți apostolii luminii românești și aduceți la Sebeș în seara zilei de 10 Mai toată suflarea românească! b) După „*Concertul de gală*” va urma Dans la Pomul Verde. Biletele dela Concert sunt valabile și la Dans. Venitul concursului sportiv, cât și a Concertului de gală este destinat „Casei naționale din Caransebeș.”

Prima Bancă Grânicerească S. A. Caransebeș.

Prospect de emisiune.

În baza hotărârei adunării noastre generale din 25 Mai 1925 Consiliul nostru de administrație a hotărât sporirea capitalului societar dela 6,000.000 Lei la 10,000.000 Lei printr-o nouă emisiune de acțiuni.

Emisiunea se va face în următoarele condițiuni:

1. Acționarii vechi sunt îndreptățiți a opta pentru 3 acțiuni vechi câte 2 acțiuni noi cu prețul de 500 Lei plus 10 Lei cheltueli de emisiune.

2. Acțiunile neoptate se vând din mână liberă cu prețul de 610. Lei, din care sumă 500 Lei se vor adăuga la capitalul societar, iar 110 Lei după scăderea cheltuelilor de emisiune se vor trece în favoarea fondului de rezervă.

3. Termenul de subscriere este dela 25 Aprilie până la 15 Mai 1929.

4. Prețul acțiunilor semnate se va achita integral în ziua subscrierii, iar eliberarea acțiunilor noi se va face imediat după achitare.

Toate aceste acțiuni vor beneficia de întreg dividendul pe anul 1929.

Subscrierile se primesc la sediul Băncii în Caransebeș.

Consiliul de administrație.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

No. 1211/1929 cf.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație

În cauza de executare pornită de urmăritoroarea Firma Prima Bancă Grânicerească s. p. a. în Caransebeș contra urmăritului Olariu Cornel domiciliat în Buchin, la cererea urmăritorului, Judecătoria ordonă licitațiunea nouă, în baza art. 144. 146. 147 din legea LX din 1881, asupra imobilului înscris în cf. a comunei Buchin, (din circumscripția Judecătoriei mixte Caransebeș) Nr. 37 a coalei cf. No. de ord. A. 1 No. top. 435/1 arătură în Piatra Albă 1000 stp. cu prețul de strigare de 15.000 lei;

1/2 parte din imobilul cuprins în coala cf. No. 38 a comunei Buchin.

No. de ord. A. 1 1-2 No. top. 515 fânați în Colonța 370 stp. No. top. 516 arătură în colonța 483 stp. No. top. 517 fânați în Colonța 218 stp. No. top. 518 Șanți în Colonța 106 stp. No. top. 519 arătură în Colonța 1 jug. 1407 stp. No. top. 520 fânați în Colonța 376 stp. prețul de strigare 25.050 lei;

1/2 parte din imobilul cuprins în coala c. f. No. 39 a comunei Buchin.

Nr. de ord. A. 1 1-2 No. top. 232 Casa No. 110 cu curte în intravilan 172 stp. No. top. 233 Grădină în intravilan 314 stp. cu prețul de strigare 22.500 lei;

No. de ord. A. 2 1-2 No. top. 691 Pășune în Colonța 1 jug. 127 stp. Nr. top. 692 Pădure în Colonța 2 jug. 892 stp. prețul de strigare 22.000 lei;

No. de ord. A. 1 No. top. 435/2 arătură în Piatra Albă 1 jug. 1241 stp. prețul de strigare 12.500 lei;

Pentru încasarea creanței de 30.000 lei, capital, interese de 12% dela 8 Iulie 1927, spese de proces și de executare de 4397 lei, fixate până acum, spese de 600 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune, precum și pentru încasarea creanței de 66 lei capital și acc. a firmei Sebeșana din Caransebeș, pentru 540 lei capital și acc. a lui Radulescu Mitru din Buchin, pentru 3530 lei capital și acc. a Firmei Banca Banatului din Caransebeș, pentru 2.500 lei capital și acc. a Firmei Banca Poporală din Caransebeș, pentru 600 lei capital și acc. a lui Hamat Petru din Buchin.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de **29 Aprilie 1929, ora 9** la casa comunală a comunei Buchin.

În baza art. 150, legea LX. din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de două treimi din prețul strigării (art. 26 NLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare, în numerar sau în efecte de cauție, socotite pe cursul fixat de art. 42. LX. 1881, ori să-i predea aceluiaș delegat chitanța de depositarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147. 150. 170. legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908.)

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a ofeșit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 25 Ianuarie 1929.

pentru conformitate

N. Postelnicu jud. șef.

I. Vasilievici p. dir. cf.

Prima Bancă Grănicerească S. A. Caransebeș.**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai băncii „Prima Bancă Grănicerească S. A.” din Caransebeș sunt invitați la

a XXXIX-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Caransebeș la **2 Mai 1929** orele **11 a. m.** în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Designarea secretarului de ședință și alegerea a doi funcționari pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul Consiliului de administrație și al Comitetului de cenzori, prezentarea bilanțului pe anul 1928 și descărcarea administratorilor și cenzorilor de gestiunea acestui an.
3. Propunerea Consiliului de administrație și a Comitetului de cenzori asupra distribuției beneficiului net.
4. Modificarea unor §§-i din statute.
5. Alegerea unor membri în Consiliul de Administrație.
6. Alegerea Comitetului de cenzori.
7. Eventuale propuneri.

Caransebeș, la 15 Aprilie 1929.

Consiliul de Administrație.

Conform § 10 din statutele instituției, la adunarea generală numai acel acționar poate exercita dreptul de vot, a cărui acțiuni au fost depuse cel mai târziu cu 3 zile înainte de adunarea generală — la Cassa Societății — și rămâne acolo depuse până la terminarea adunării generale.

ACTIV**BILANȚ INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 1928.****PASIV**

Casa:				Capital social	6000000
Numerar și disponibil la bănci		1720254	—	Fondul de rezervă	790602
Portofoliul de efecte:				Fondul de rezervă a creanțelor dubioase	60000
Efecte de primit	13986904	20		Depuneri spre fructificare și în cont-curent	22481093
Efecte provenind din operațiuni de gaj	5656808		19643712	20	2731322
Conturi curente debitoare			25524029	98	10664750
Efecte publice și acțiuni .			450865	88	
Realități			1762000	—	5656808
Diverse conturi debitoare			1570096	72	77797
Mobilier			284030	50	965835
Conturi de ordine			1335574	—	470260
				Beneficiu net	1056520
					65
			52290563	28	52290563
					28

Caransebeș, la 31 Decembrie 1928.

Leopold Székely m. p.
director executiv — expert contabil

Pentru contabilitate:
E. Virágh m. p.
contabil autorizat

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Ilie Orzescu m. p.   **Traian Lalescu** m. p.   **Dr. Valeriu Meda** m. p.   **Alexandru Buțiu** m. p.
Dr. Vasile Loichița m. p.   **Andrei Putici** m. p.   **Dr. Ernest Roth** m. p.   **Adam Cucu** m. p.
Constantin Pepa m. p.   **Alexandru Balaș** m. p.   **Dr. Dimitrie Cioloca** m. p.   **Petru Fotoc** m. p.
Ioan Pența m. p.   **Dr. Isac Radulescu** m. p.   **Emilian Orzescu** m. p.

Redactor responsabil: Nicolae Cornean

Tiparul și editura Tipografiei diecezane în Caransebeș.